

škodu, ježto se pro bytovou tíseň odhodlala k tomu vybudovati společně se žalobcem dům, o nějž jde, dále že by prodejem domu byla zbavena přístřeší, a posléze, že by se zrušení spoluvlastnictví stalo v nečas, ježto vzhledem k poválečným poměrům ceny nemovitostí nejsou dosud ustáleny. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, neshledav vzhledem k místním poměrům opodstatněné námitky žalované. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání a uvedl v otázce, o niž tu jde, v

důvodech:

Po právní stránce byla věc posouzena bez omylu. Jen v tom jest dáti dovolání za pravdu, že odvolací soud nevyřídil námitku uvedenou v odvolacím spise, že žalobní prosba jest pochybená a že žaloba již z tohoto důvodu měla býti zamítnuta. Ale na věci to nic nemění, ana námitka tato, přednesená ostatně teprve v odvolání, není opodstatněná, jakž plyne z úvahy, že se podle žalobní prosby domáhá žalobce na žalované určitého plnění a trpění a že tudíž rozsudek, vydaný podle této žalobní prosby, bude dostatečným základem pro povolení exekuce.

Čís. 10306.

Dodal-li prodávatel kupiteli věc a kupitel kupní cenu zaplatil, jest napotomní dohoda, že prodávatel vymění kupiteli dodanou věc za jinou věc, ujednáním nové a zcela samostatné smlouvy směnné. Nesplnil-li prodávatel tuto smlouvu, mohl kupitel postupovati podle § 918 obč. zák. po případě podle § 920 obč. zák., nemohl se však domáhati na prodávateli vrácení kupní ceny za původně dodanou věc.

(Rozh. ze dne 10. listopadu 1930, Rv I 1768/29).

Žalovaný dodal žalobci šicí stroj »Oberlock«, za nějž žalobce zaplatil žalovanému kupní cenu 3969 Kč. Strany napotom ujednaly, že žalovaný stroj žalobci dodaný vymění za jiné dva stroje. Ježto žalovaný byl s dodávkou těchto dvou strojů žalobci v prodlení, oznámil mu žalobce, že odstupuje od smlouvy, že žádá vrácení zaplacených 3969 Kč a že uplatňuje zadržovací právo ke stroji čís. 12, jež mu žalovaný dodal po uplynutí dodací lhůty. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na žalovaném, by bylo uznáno právem, že žalovaný jest povinen dovoliti, by žalobce k vydobytí pohledávky 3969 Kč prodal veřejně nebo z volné ruky stroj čís. 12 jsoucí u žalobce. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Strany v první stolici souhlasně přednesly, že žalovaný dodal žalobci na jaře 1928 šicí stroj »Oberlock« a že žalobce kupní cenu 3.969 Kč

zaplatil. Tím byla tato dodávka úplně vyřízena oběma stranami, jak správně uznal již odvolací soud. Ujednaly-li pak strany dne 27. června 1928, že žalovaný tento stroj žalobci dodaný a jím také již zaplacený vymění za jiné dva stroje, nešlo o náhradní dodání za účelem plnění původní kupní smlouvy, jak se dovolání snaží dolíčiti, při čemž ovšem mlčením pomijí důležitou okolnost, že kupní cena již byla zaplacená, nýbrž o ujednání úplně nové a zcela samostatné smlouvy směnné, kde hodnotou a protihodnotou byly stroje, při čemž na věci nic nezměnila okolnost, že žalobce stroj, jež měl odevzdati, nějakou dobu před tím koupil od žalovaného. Nesplnil-li žalovaný tuto druhou — směnnou — smlouvu včas, jak tvrdí žalobce, mohl žádati splnění a náhradu škody pro opoždění nebo mohl, stanoviv přiměřenou lhůtu k dodatečnému plnění, prohlásiti, že od smlouvy, rozuměj od směnné smlouvy, odstupuje (§ 918 obč. zák.) pokud se týče, kdyby plnění bylo bývalo zmařeno zavinením žalovaného nebo náhodou, za kterou žalovaný odpovídá, náhradu škody za nesplnění neb odstoupiti od smlouvy (§ 920 obč. zák.), a v případě odstoupení žádati i náhradu škody (§ 921 obč. zák.), při čemž ovšem musil tvrditi a po případě i prokázati, že žalovaný škodu zavinil a jaká je tato jeho domnělá škoda, a to již v prvé stolici, nikoli teprve v dovolání, ale nikdy nemohl žalobce právem žádati, by mu žalovaný vrátil 3.969 Kč, které mu zaplatil za stroj žalovaným prodaný. Na věci nic nemění okolnost, že žalobce, uplatňuje zadržovací právo pro svou domnělou pohledávku na navrácení zaplacených 3.969 Kč, je výslovně neoznačil jako kupní cenu, an tento zaplacený peníz vskutku nebyl, než právě kupní cenou za onen původně žalobci dodaný šicí stroj »Oberlock«. Posoudil tudíž odvolací soud věc po právní stránce bez omylu. uznáv, že žalobci nepřísluší pohledávka, pro kterou uplatňuje zadržovací právo. Nepřísluší-li tato pohledávka žalobci vůbec, netřeba řešiti další otázky, zda pohledávka jinak vyhovující podmínkám čl. 313 obch. zák. musí býti již v době podání žaloby dospělá a likvidní, pokud se týče i související.

Čís. 10307.

Jde o obchod distanční (čl. 347 obch. zák.), bylo-li zboží za účelem splnění kupní smlouvy spolupůsobením třetí osoby (dráhy) odesláno prodátem kupiteli, třebaže doprava šla na účet kupitelův a třebaže bylo zboží v prodátemově bydlíšti ukázáno.

Rozprodal-li kupitel téměř celou zásilku až na nepatrnou část, schválil tím zboží podle čl. 347 obch. zák.; prodátem nedopustil se protiprávního činu, z něhož by mohl kupitel dovozovati náhradní nárok.

(Rozh. ze dne 10. listopadu 1930, Rv I 1775/29).

Žalobce dodal žalovanému vagon vánočních stromků. Proti žalobnímu nároku na zaplacení zbytku kupní ceny namítl žalovaný započtením vzájemnou pohledávku z náhrady škody (§ 932 obč. zák.), ježto dodané